

3. Duhovniški duh in laiška miselnost

Ustanovitelj Opus Dei –
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

30. Okt. 2023

↗ Nazaj na kazalo

Njegove hčere so bile mlade in nekatere povsem brez izkušenj na področju raznovrstnih znanj in spretnosti, potrebnih pri *administraciji* centrov. Jožefmarija je vedel, da bodo te veščine sčasoma pridobile, in tako jim je tudi govoril

ter jih bodril. V primerjavi z njimi je bil oče že prekaljen »veteran«, ki je na poveljniškem mostu prestal brodolome in nezgode Študentskega doma Ferraz. Svojim hčeram je predajal vse svoje znanje in ni se razburjal, če so se dogajali isti spodrsljaji kot v katerikoli družini.

Njegovi sinovi in hčere so storili marsikatero napako, vendar so se potem držali Jožefmarijevih napotkov in v teh primerih delali *zapiske o izkušnji*, ki so jih občasno pregledovali, da se ne bi še enkrat ujeli v isto past. Čez nekaj let so ženske v Delu svoja opravila vršile z vso okretnostjo. Oče je bil vedno korak pred njimi, jih razsvetljeval z novimi načrti in jim nakazoval nove poti. Hišo Los Rosales, na primer, je bilo zelo težko gmotno vzdrževati. Občasno so jo uporabljale za oddih in poleti so tam imele izobraževalne tečaje, kakršen je bil organiziran leta 1945. Jožefmarija se je za težke čase,

ko je vladalo pomanjkanje in racionirana nabava, domislil rešitve: morda bi tam lahko vzpostavile kmetijo. Vedno bi lahko računale na stalne stranke v centrih Moncloa, Zurbarán in Diego de León.

Druga, prav tako očetova zamisel je bila organizirati na tistem mestu delavnico za izdelovanje mašnih oblačil. Za razliko od kmetovanja so v zvezi s to dejavnostjo že obstajale določene izkušnje. Izvirale so še iz časa, ko so Carmen, babica in nekatere ženske, ki jih je Jožefmarija duhovno spremljal, sodelovale pri pripravi potrebščin za kapelo v Ferrazu.^[1] Kasneje je v Burgosu skupina deklet pod duhovnikovim vodstvom delala v šivalnici, kjer so izdelovale amikte, purifikatorije, albe in korporale, namenjene za prvo kapelo, ki naj bi jo uredili v Madridu po koncu vojne.^[2] Še pozneje sta v hiši na Ulici Diego de León babica in Carmen med klepeti pogosto šivali in

pripravljali mašno perilo.^[3] Nazadnje pa je šivalna delavnica dobila svoj prostor v zeleni jedilnici v prvem nadstropju hiše Los Rosales.^[4]

Jožefmarija se je brez pomišljanja zanesel na izvedenost svojih hčera. Zaupal jim je nalogo, da izdelajo celoten komplet mašnih oblačil za prenosni oltar, ki bi jih nosil s seboj na potovanja, kadar bi bilo potrebno. Ravno na predvečer svetega Jožefa so ga uspele dokončati in naslednje jutro je bil poslan v Madrid. Očetu so bili všeč mašni plašči in preostale liturgične potrebščine za potovanje. Popoldne je prišel v Villavicioso de Odón, da bi svojim hčeram čestital. Tisti dan je bil nadvse vesel in prazničen za ustanovitelja, ki je ravno prejel pismi prvih dveh numerarij pomočnic, kar smo že omenili. Poleg tega, da je izrekel čestitko umetnicam, si je tudi nekoliko ogledal hišo, saj je razmišljal o možnosti, da bi tisti dve

njegovi hčeri, numerariji pomočnici, čim prej prišli stanovat v Los Rosales, kjer bi lahko začeli s svojim izobraževanjem.^[5]__

Naslednje tedne je Jožefmarija posvetil vzgoji svojih sinov, ki so sestavljali drugo skupino duhovnikov. Namreč kakor hitro so bili leta 1944 posvečeni prvi trije, je ustanovitelj povabil drugih šest laikov Opus Dei, da bi se pripravili na duhovništvo in dokončali študij, ki so ga opravljali zelo poglobljeno. V profesorskem zboru so bili večinoma isti učitelji, ki so predavali že prvim trem.^[6]__ Izmed šestih, ki so sestavljali skupino, sta bila najdlje v Delu Pedro Casciaro in Francisco Botella.^[7]__ Vsi so imeli univerzitetne nazive, nekateri so bili tudi profesorji.

Dne 7. maja 1946 jim je bila podeljena tonzura, v naslednjih dneh pa so po rokah gospoda Leopolda v

škofijskem dvorcu prejeli nižje
redove.^[8]

Nedeljo, 2. junij, je madridski pomožni škof Casimiro Morcillo izbral kot dan za podelitev subdiakonata. V tistem času je gospod Casimiro opravljal pastoralne obiske po krajih ob pogorju Sierra de Guadarrama. On sam je bil rojen v tamkajšnji vasi Chozas de la Sierra (danes Soto del Real) in je želel tam opraviti slovesnost posvečenja, ki bi bila za vaščane pomemben in poučen dogodek. K temu je tudi krajevna oblast dodala svoj delež in pripravila poklon gospodu škofu. Z balkonov so viseli živobarvni prti in pregrinjala s svilenimi vezeninami. Potem ko je župan odkril marmorno spominsko ploščo na Glavnem trgu, so navzoči v sprevedu krenili proti cerkvi. Pred škofom je hodilo šest kandidatov za posvečenje, oblečenih v albe, spremljali pa so jih vaščani ter otroci s palmovimi vejami in zelenjem v

rokah. Ko je bil obred končan, je procesija stekla v obratno smer, s subdiakoni v njihovih liturgičnih oblačilih.^[9]—

Dva tedna pozneje, 15. junija 1946, jim je msgr. José López Ortiz v kapeli centra Diego de León podelil diakonat.^[10] Iz ljubezni do evharistije – naslednji četrtek, 20. junija, je bil namreč praznik sv. Rešnjega telesa in krvi – je oče naročil Pedru Casciaru, naj brž izriše osnutek za nekaj prazničnih tapiserij. Nato je šel v Los Rosales in svoje hčere lepo prosil, naj po Casciarovem načrtu izdelajo tri okrasne prapore, da bi jih izobesili na balkonih pročelja, ki je gledalo na trg, kjer naj bi šla mimo telovska procesija. Kupili so blago in druge potrebščine in naslednji dan je oče ponovno prišel v Los Rosales, da bi pomagal izrezovati črke in vzorce iz klobučevine. V treh dneh so bile tapiserije sešite in končane. Vsi trije prapori so bili podobne oblike, le

središčni je bil nekoliko večji in na štirih okrasnih trakovih je pisalo: *Tota pulchra es, Maria.*^[11]

Jožefmarija jih je še uspel videti, ravno ko so bili dokončani, 19. junija, na dan, ko se je v popoldanskih urah z avtomobilom odpravil proti Zaragozi, od tam pa v Rim, kjer ga je že čakal Álvaro del Portillo.^[12]

Praznične tapiserije, ki so bile Gospodu v čast izobešene na balkonih hiše Los Rosales, so v Villaviciosi de Odón napravile prijeten vtis.^[13]

Tistih šest članov Opus Dei je bilo posvečenih v duhovnike tri mesece pozneje, 29. septembra 1946.

* * *

V obdobju od podelitve tonzure do prezbiterata so se morali prvi trije duhovniki Opus Dei, oblečeni v talar, privaditi pravilom obnašanja, ki jih je narekovala nova obleka. V nekaj

tednih so bili že povsem navajeni na duhovniško opravo. A tisti, ki so jih poznali že od nekdaj in so kar na lepem naleteli nanje, so bili zmedeni. Po začetni osuplosti je počasi sledil izraz priznanja, zatem pa iskrica ganjenosti ali vprašujočega občudovanja. Kakorkoli že, odzivi ob takšnih srečanjih z nedavno posvečenimi duhovniki so bili zelo različni.

Nekega dne se je Álvaro znašel pred gospodom Lópezom Francom, svojim nekdanjim profesorjem na Visoki šoli za cestno inženirstvo. Takrat je bil oblečen še civilno in mu je povedal, da bo kmalu posvečen.

»Naj vam ...« Profesorju je beseda zastala v grlu in utrnili sta se mu dve debeli solzi, preden se je uspel zbrati: »... Oprostite mi, čisto sem ganjen. Naj vam čestitam.«^[14]

Ko so zaposleni v podjetju »Electra de Madrid«, v katerem je delal Chiqui,

izvedeli za njegovo bližajočo se posvečenje, se jih je dotaknilo to njegovo dejanje, s katerim se je, po njihovem razumevanju, odrekel lagodnemu in mikavnih obetov polnemu življenju:

»Ah, gospod José María. Postal bo duhovnik, pa tako lépo življenje je imel!«^[15]

Pa tudi oče se je le stežka privadil, čeprav jih je imel nenehno pred očmi, in tožilo se mu je po tem, da bi jih videl kot laike. Pred in po posvečenju se mu je zdelo, kot da je njegova duša ukleščena med dvoje nasprotujočih si čustev, med občutek radosti in otožnosti. Pogosto je vpričo vseh ponavljal besede, ki jih je tudi zapisal, zato da bi tisti, ki bodo prišli pozneje, premišljevali o globokem pomenu teh misli:

Nočem vam prikrivati, da mi je to prvo posvečenje vaših bratov povzročilo obenem veliko veselje in

veliko žalost. Tako zelo ljubim laiški značaj našega Dela, da me je resnično bolelo, ko so postali duhovniki. Na drugi strani pa je bila potreba po duhovništvu tako jasna, da je moralo biti vseč Bogu, našemu Gospodu, da so ti moji sinovi stopili v službo oltarja.^[16]

Novi duhovniki bodo s svojim delom vršili neprecenljivo služenje vsem vernikom Opus Dei. Toda ob misli, da je posvečenje pomenilo izgubo njihovega laiškega položaja, se je užalostil. Izgubiti kar naenkrat tri sinove laike, katerih civilno življenje je bilo v razcvetu, je za očeta pomenilo resnično žrtev. Trčenje nasprotnih čustev je v njem povzročalo grenko-sladke občutke. Videl je, da ti dve vrsti čustev ustrezata dvema pojmom, ki sta med seboj združljiva ter bistvena za poklic v Opus Dei, kajti v božjem klicu sta se ušla zlivala duhovniški duh in laiški značaj,

posvečujoča razsežnost dela in njegova apostolska moč.

Ko je minilo nekaj mesecev, v katerih so prvi trije duhovniki obširno opravljali svojo službo in se s polno paro posvečali pastoralnemu delu, je Jožefmarija obudil spomin na preteklo žalost in veselje ter v pismu 2. februarja 1945 osvetlil tisti dve sestavini poklica, duhovniško in laiško:

Zdaj ko že imamo duhovnike, posvečene v našem Delu, bi želel, da si vsi moji otroci, duhovniki in laiki, v um in srce globoko vtisnete nekaj, česar nikakor ne moremo obravnavati kot zgolj zunanjo stvar, ker je to, ravno nasprotno, os in temelj našega nadnaravnega poklica.

Vedno in v vsem moramo – tako duhovniki kot laiki – imeti resnično duhovniško dušo in popolnoma laiško miselnost, da bi mogli v svojem osebнем življenju razumeti

in udejanjati tisto svobodo, ki jo uživamo na področju Cerkve in v časnih stvareh, pri čemer se čutimo državljane božje in človeške države obenem.^[17]

Sedaj pa se postavlja vprašanje: Na kateri način se v duši skuje ta kovanec, ki ima na eni strani vtisnjen duhovniški pečat, na drugi pa laiškega? In odgovor je, da po skrivnostnem nadnaravnem delovanju, ki se izvrši v duši ob prejemu zakramenta svetega krsta, vsak kristjan postane deležen Kristusovega duhovništva. Glede laiške miselnosti pa velja, da zaradi življenja sredi sveta in vpetosti v časne zadeve bivanje navadnega kristjana običajno oblikujejo sekularne dejavnosti. Po drugi strani, pravi ustanovitelj, imajo tudi laiki svoje, njim pripadajoče služenje:

Laiški stan ravno tako vsebuje razsežnost, ki je zanj značilna in se

znotraj Kristusovega skrivnostnega telesa odraža kot posebno služenje laikov: to pomeni prevzeti osebno odgovornost v strokovnih in družbenih zadevah, da bi v krščanskem duhu oblikovali vso zemeljsko stvarnost s ciljem, da bo v vseh stvareh Bog poveličan po Jezusu Kristusu.^[18]___

Na podlagi tega pa se lahko vprašamo: V čem je bistvo te »resnično duhovniške duše«? Na kakšen način laiki aktivno sodelujejo pri Kristusovem duhovništvu? Kako dosežejo, da »kraljevo duhovništvo, ki ga verniki prejmejo z zakramentoma krsta in birme, postane dejavno v njihovi duši«?^[19]___

Vedno sem vas učil, predrage hčere in sinovi, pojasnjuje ustanovitelj, da je korenina in središče vašega duhovnega življenja sveta oltarna daritev, pri kateri Kristus Duhovnik obnavlja svojo daritev na Kalvariji, v

češčenje, čast, slavo in zahvalo
Presveti Trojici.

Na ta način bomo, tesno zedinjeni z
Jezusom v evharistiji, dosegli
neprekinjeno božjo navzočnost sredi
običajnih opravil, značilnih za
položaj vsakega posameznika na tem
zemeljskem romanju, ko bomo iskali
Gospoda v vsakem trenutku in v vseh
stvareh. S tem da bomo v svoji duši
gojili ista čustva kot Kristus na križu,
bomo dosegli, da bo vse naše
življenje stalno zadoščevanje,
vztrajna prošnja in nenehna daritev
za vse človeštvo, kajti Gospod vam bo
dal nadnaravni čut, da boste mogli
prečistiti vsa dejanja, jih povzdigniti
v red milosti in jih spreminjati v
orodje apostolata. Le tako bomo
kontemplativne duše sredi sveta, kot
zahteva naš poklic, in postali bomo
resnično duhovniške duše ter iz
vsega, kar je naše, napravili
nepretrgan hvalospev Bogu.^[20]

Ta nauk bo vztrajno oznanjal vse svoje življenje. To je bila tema njegovih poslednjih nagovorov, preden je odšel s tega sveta. Dejansko se je 25. junija 1975 ustanovitelj pri mašni daritvi zadržal ob tej misli in se posebej spomnil na »vse duhovnike Dela, na numerarije, ki bodo čez nekaj dni prejeli posvečenje, in Gospoda je prosil, da bi vsi njegovi laiški sinovi in hčere – vsi – vedno imeli duhovniško dušo: hrepenenje po soodreševanju«. ^[21] Tistega dne, ko je bila ravno obletnica posvečenja prvih treh duhovnikov Opus Dei, je oče to še enkrat poudaril in omenil, da je bil to namen njegove maše; »da je veliko molil za vse in še posebej, da bi se v vsaki izmed njegovih hčera globoko zakoreninila duhovniška duša«. ^[22]

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

[1] Prim. *Meditacija* z dne 19. 3. 1975, AGP, P09, str. 223; prim. tudi Ramona Sánchez-Elvira, RHF, T-05828, str. 5.

[2] Prim. Pismi iz Burgosa gospe Amparo Rodríguez Casado, EF-390221-1 in EF-390321-1.

[3] María Dolores Fisac Serna, RHF, T-04956, str. 6.

[4] Prim. Sabina Alandes Caldés, RHF, T-04855, str. 20.

[5] Prim. Enrica Botella Raduán, RHF, T-04894, str. 21; in Pismo iz Madrida članom Dela v Rimu, EF-460324-2.

[6] Na seznamu profesorjev so bili: pater Silvestre Sancho Morales OP, pater Fernando Rodríguez-Permuy CMF, gospod José María Bueno Monreal, pater Benito Celada Abad OP, pater Justo Pérez de Urbel OSB, pater Severino Álvarez Menéndez OP

idr.; prim. tudi Pismo iz Madrida
patru Silvestru Sanchu Moralesu OP,
EF-440828-1, in Pismo iz Madrida
patru Nicolásu Garcíi CMF,
EF-450908-1; in Francisco Botella
Raduán, RHF, T-00159, XII, str. 21.

^[7] V zvezi s spričevali izpitov prim.
AGP, *Sección Expedientes*, D-660.

^[8] 8. maja 1946 jim je gospod
Leopoldo v očetovi navzočnosti
podelil ostiariat in lektorat; 9. maja
pa jim je gospod Leopoldo podelil
eksorcistat in akolitat, prav tako v
škofijskem dvorcu v Madridu.

^[9] Prim. AGP, *Sección Expedientes*,
D-660.

^[10] Prim. Dnevnik centra Lagasca
(AGP, Sec. N.3, leg. 150-13) in
Francisco Botella Raduán, RHF,
T-00159, XII, str. 28.

^[11] Prim. RHF, D-15423; tudi Enrica
Botella Raduán, RHF, T-04894, str. 21;

in Dnevnik centrov Españolito in Villanueva (AGP, Sec. N.3, legs. 123-11; 123-14 in 235-21). *Tota pulchra es, Maria* – vsa lepa si, Marija.

[12] O tem potovanju: prim. José Orlandis Rovira, *Mis recuerdos ..., op. cit.*, str. 113 sl.

[13] Prim. *prav tam* in María Teresa Echeverría Recabeitia, RHF, T-04945, str. 5.

[14] AGP, *Sección Expedientes*, D-660.

[15] *Prav tam*. Ta misel o odpovedi lahkemu življenju zaradi služenja Cerkvi, čeprav izražena tako spontano in obenem nerodno, je sorodna temu, kar je dejal Jožefmarija v zvezi s posvečenjem leta 1944:

Kljub vsemu je le malo teh, ki se zavedajo tega novega pastoralnega pojava, ki se

uresničuje znotraj Božjega dela: mladi moški, ki opravljajo univerzitetni poklic in imajo pred seboj, človeško gledano, odprto življenje, ki bi ga lahko svobodno živeli po svoji volji, vendar so se odločili za služenje vsem dušam – zlasti svojim bratom in sestram – brez kakršnegakoli plačila in za trdo delo, kajti za njihovo duhovno nalogo jim bo v dnevu primanjkovalo ur (Pismo 2. 2. 1945, št. 3).

^[16] *Prav tam*, št. 13.

»Ko se je bližalo mašniško posvečenje,« pripoveduje Francisco Ponz, »je bila na očetu vedno bolj opazna notranja ganjenost. Bilo je očitno, da bo to zelo pomemben korak v zgodovini Dela« (Francisco Ponz Piedrafita, RHF, T-04151, str. 81).

Tisto očetovo razpoloženje se je nanašalo samo na prvo skupino

duhovnikov: »***Sedaj***, je povedal leta pozneje, ***se zelo veselim vsakega posvečenja svojih sinov. Namreč občutna je lakota, žeja, absolutna potreba po duhovnikih***« (José Ramón Madurga Lacalle, RHF, T-05848, str. 69).

[17] *Pismo 2. 2. 1945, št. 1.*

[18] *Prav tam, št. 7.*

[19] *Prav tam, št. 10.*

[20] *Prav tam, št. 11.*

[21] *Pismo Álvaro del Portilla članom Dela, Rim, 29. 6. 1975.*

[22] *Prav tam.* Naslednji dan, 26. junija zjutraj, je šel oče v *Villo delle Rose* v Castelgandolfu, da bi se poslovil od svojih hčera, saj je nameraval v kratkem odpotovati iz Rima. Z njimi se je zadržal na kratkem klepetu, zgolj dvajset minut, in kot spomin na obletnico prejšnjega dne jih je prosil,

naj molijo za štiriinpetdeset duhovnikov Dela, ki bodo posvečeni čez nekaj dni. Mimogrede je dodal:

Ve imate duhovniško dušo, to vam povem, vedno ko pridem sem. Tudi vaši bratje laiki imajo duhovniško dušo. S to duhovniško dušo morete in morate biti v pomoč. In s pomočjo Gospodove milosti ter službenega duhovništva v nas bomo duhovniki Opus Dei lahko opravljali učinkovito delo (AGP, P02 1975, str. 601; besede, posnete na magnetofonski trak med klepetom).

Malo zatem se je začel počutiti slabo in se je moral vrniti v Rim, kjer je v Villi Tevere okrog poldneva umrl.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/3-duhovniski-duh-in-laiska-
miselnost/](https://opusdei.org/sl-si/article/3-duhovniski-duh-in-laiskamiselnost/) (24. Mar. 2026)